

รายละเอียดหลักสูตรประเภทประกาศนียบัตร (Non-Degree)

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

1. รายละเอียดหลักสูตร

1.1 ชื่อหลักสูตร การส่งเสริมศักยภาพเด็กและครอบครัวอย่างสร้างสรรค์

1.2 คณะที่รับผิดชอบ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

1.3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	อีเมล/ เบอร์โทร
อาจารย์นวนไล วัฒนกุล	อาจารย์ประจำ	nuanyaisw@gmail.com/0917803152
อาจารย์ดร.กฤตวรรณ สาหรัย	รองคณบดี	tha_xx@hotmail.com/0859073754
อาจารย์ดร.นุชนาฏ ยูอันเงาะ	คณบดี	yunutchanat@gmail.com/0814093328

2. แผนการรับนักศึกษา

2.1 จำนวนนักศึกษาต่อรุ่น 50 คน จำนวน 1 รุ่นต่อปี

2.2 ระยะเวลาในการจัดการศึกษา (ช่วงเวลาเริ่มต้นจนจบหลักสูตร) 3 เดือน

2.3 จำนวนชั่วโมงในการดำเนินการ 90 ชม. (ทฤษฎี 60 ชม. , ปฏิบัติ 30 ชม.)

ระยะเวลาตลอดหลักสูตร เรียนสัปดาห์ละ 1 วัน (วันอาทิตย์) ประมาณ 10 สัปดาห์

2.4 กลุ่มเป้าหมายที่เข้ารับการศึกษ (เลือกเฉพาะที่เหมาะสมกับหลักสูตร) (ตัวอย่าง)

- 2.4.1 ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือระดับ ปวช.
- 2.4.2 นิสิต/นักศึกษา หรือผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส
- 2.4.3 ผู้ที่ยังไม่ได้ทำงานต้องการเรียนรู้เพื่อประกอบอาชีพได้
- 2.4.4 ผู้ที่ทำงานแล้วและต้องการเพิ่มพูนสมรรถนะการสร้างเสริมศักยภาพเด็กและครอบครัว
- 2.4.5 ผู้ที่ทำงานแล้วและต้องการเพิ่มพูนสมรรถนะที่แตกต่างไปจากเดิม
- 2.4.6 ผู้สูงอายุหรือผู้ที่เกษียณแล้วต้องการจะประกอบอาชีพอื่นที่แตกต่างจากเดิม
- 2.4.7 ครูตั้งแต่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กถึงระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ต้องเพิ่มพูนสมรรถนะ

3. การออกแบบหลักสูตร

3.1 หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเผชิญกับสถานการณ์จำนวนเด็กเกิดน้อยลงมาอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลสถิติสาธารณสุข ปี 2566 พบว่า มีเด็กเกิดใหม่เหลือเพียงจำนวน 565,992 ราย ขณะที่ในปี 2567 มีจำนวนเด็กเกิดใหม่ 461,421 ราย ซึ่งเป็นครั้งแรกในรอบ 70 ปี ที่ประเทศไทยมีจำนวนเด็กเกิดไม่ถึง 5 แสนคนต่อปี (จงจิตต์ ฤทธิรงค์.2568) และพบว่า 60 % เด็กเกิดในครอบครัวที่ไม่พร้อม เพราะว่าตัวพ่อแม่เด็กเองประสบกับความเหลื่อมล้ำมาตั้งแต่ต้น มีครอบครัวที่ยากจน คนที่มีฐานะน้อยมักจะมีลูกมากกว่า เมื่อเด็กเกิดในครอบครัวที่ไม่พร้อม และไม่มีมาตรการที่ดีพอ สุดท้ายเด็กจะเติบโตเป็นคนจนรุ่นใหม่ หรือ การถ่ายทอดความเหลื่อมล้ำจากรุ่นพ่อแม่สู่รุ่นลูก นอกจากนี้จากสถานการณ์ปัญหาสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยการสำรวจข้อมูลกลุ่มเด็กและวัยรุ่น อายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 360,069 รายของ

กรมสุขภาพจิต ผ่านแอปพลิเคชัน Mental Health Check-in ระหว่างวันที่ 12 ก.พ.65-27 ก.พ.67 พบเสียงซึ่มเศร้าถึง 39,105 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.86 เสียงฆ่าตัวตาย จำนวน 65,951 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.12 (Focus.2024) ซึ่งมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัยที่เข้ามากระทบกับจิตใจเด็กตั้งแต่เรื่องการเรียนรู้ สัมพันธภาพในครอบครัวและเพื่อน ในขณะที่ข้อมูลการให้บริการผู้ประสบปัญหาทางสังคม สายด่วน 1300 (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์: 2567) พบว่าในปี 2566 มีผู้ขอรับบริการช่วยเหลือ จำนวนทั้งสิ้น 149,313 คน แบ่งเป็น ชาย 37,596 คน หญิง 111,717 คน กรุงเทพมหานคร 79,469 คน ภาคกลาง 31,591 คน ภาคใต้ 15,733 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 17,766 คน และภาคเหนือ 4,754 คน สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่หน่วยงานให้บริการมากที่สุด คือ เด็ก จำนวน 24,814 คน เยาวชน 4,827 คน ผู้ใหญ่ 105,863 คน ผู้สูงอายุ 13,809 คน และคนพิการ 11,216 คน สำหรับประเด็นที่ต้องการความช่วยเหลือมากที่สุด คือเรื่องสิทธิสวัสดิการ จำนวน 27,974 รองลงมาคือรายได้และความเป็นอยู่ 8,864 คน และความสัมพันธ์ในครอบครัว 3,028 คน ซึ่งพบว่ามีการกระทำความรุนแรงในครอบครัวเฉลี่ย 6 รายต่อวัน เด็กและสตรีเป็นกลุ่มที่ถูกกระทำความรุนแรงมากที่สุด และบุคคลใกล้ชิดเด็ก โดยเฉพาะพ่อแม่ เป็นผู้ที่กระทำความรุนแรงด้วยการทำร้ายร่างกายเด็กมากที่สุด (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ: 2566)

จากสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวข้างต้นบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านเด็กและครอบครัว เช่น ครู อาจารย์ นักสังคมสงเคราะห์ นักพัฒนาสังคม นักจิตวิทยา ผู้ดูแลเด็ก ทั้งภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่น ต้องปฏิบัติงานอย่างเห็นความเชื่อมโยงของสาเหตุของปัญหาที่มีความซับซ้อนเพื่อนำไปสู่การประเมิน วางแผน และดำเนินการช่วยเหลือได้อย่างเท่าทันต่อสถานการณ์และความรุนแรงของปัญหา ทำให้ผู้ปฏิบัติงานกับเด็กและครอบครัว จะต้องมีการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และจริยธรรมทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม เห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดทำ **“หลักสูตรการส่งเสริมศักยภาพเด็กและครอบครัวอย่างสร้างสรรค์”** ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์และกระบวนการดำเนินการของหลักสูตร ดังต่อไปนี้

3.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อผลิตกำลังคนและพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กและครอบครัวให้มีความรู้ ทักษะ จริยธรรม และคุณลักษณะในการปฏิบัติงาน ซึ่งเน้นกระบวนการเฝ้าระวัง ช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กกลุ่มเปราะบาง สามารถทำการประเมินความต้องการ ความเสี่ยง และทรัพยากรของเด็กและครอบครัว วางแผน ดำเนินการ ติดตาม ประเมินผล ยุติการช่วยเหลือ เพื่อสร้างเสริมศักยภาพเด็กและครอบครัวให้มีพัฒนาการที่สมวัยทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และการเรียนรู้ ตลอดจนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

3.3 ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังเมื่อสำเร็จหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)

เมื่อจบการเรียนรู้ในหลักสูตรนี้ ผู้เรียนจะสามารถ "ทำ" "คิด" และหรือ "มีคุณลักษณะ" ดังนี้

PLO1 ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ ทักษะ และการมีคุณลักษณะในการปฏิบัติงานส่งเสริมศักยภาพเด็กเปราะบางและครอบครัวอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ปฏิบัติงานในองค์กรด้านการพัฒนาศักยภาพเด็กและครอบครัว และที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.4 ระบุเนื้อหาที่ผู้เรียนต้อง "รู้ (Know)" และ "เข้าใจ (Understanding)" ทักษะ (Skills) ที่ผู้เรียนต้องฝึก จริยธรรม (Ethics) และลักษณะบุคคล (Character) ที่ผู้เรียนต้องมีเพื่อให้เกิดพัฒนาการการเรียนรู้ตามที่ระบุใน ข้อ 3.3

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	ความรู้ (K: Knowledge)	ทักษะ (S: Skills)	จริยธรรม (E: Ethics)	ลักษณะบุคคล (C: Character)
<p>PLO1 ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ ทักษะ และการมีคุณลักษณะในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมศักยภาพเด็กเปราะบาง และครอบครัวอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ปฏิบัติงานในองค์กรด้านการพัฒนาศักยภาพเด็กและครอบครัว และที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p>				
<p>SPLO 1 อธิบายแนวคิดและรูปแบบการทำงานกับเด็กและครอบครัว และ กระบวนการปฏิบัติงานในการคุ้มครองเด็กเปราะบางและครอบครัว</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานการณ์เด็กในสังคมไทยที่จำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองเด็ก 2. แนวคิดการการพัฒนาศักยภาพเด็ก และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวเพื่อการคุ้มครองเด็กเปราะบาง 3. รูปแบบการปฏิบัติงานคุ้มครองสร้างเสริมศักยภาพเด็กและครอบครัว 4. กระบวนการปฏิบัติงาน กระบวนการปฏิบัติงานคุ้มครอง สร้างเสริมศักยภาพเด็กและครอบครัว 5. ระบุผู้มีส่วนเกี่ยวข้องบทบาทและความรับผิดชอบของรัฐในการคุ้มครองเด็ก ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเด็กและครอบครัว 	<p>การฟัง จับใจความ และ บันทึกอย่างเป็นระบบ</p>	<p>เข้าร่วมตามเวลาที่กำหนด และพร้อมที่จะเรียน เคารพเวลาและความคิดเห็นของผู้สอนและเพื่อนร่วมเรียน</p>	<p>มีวินัยและแสวงหาความรู้ อย่างต่อเนื่อง</p>

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	ความรู้ (K: Knowledge)	ทักษะ (S: Skills)	จริยธรรม (E: Ethics)	ลักษณะบุคคล (C: Character)
SPLO 2 อธิบายพัฒนาการเด็ก ประเด็นทางจริยธรรมและกฎหมายคุ้มครองเด็ก	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาการและความผูกพันของมนุษย์ ลักษณะของพัฒนาการของเด็ก ประเด็นจริยธรรมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็ก (อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กฎหมายอาญา มาตรา 277-287 เป็นต้น) 	การฟัง จับใจความ และ บันทึกอย่างเป็นระบบ	จริยธรรมในการคุ้มครองเด็ก <ul style="list-style-type: none"> เคารพสิทธิของเด็ก ยึดประโยชน์สูงสุดของเด็ก ปกป้องการจากความรุนแรงและการละเมิด ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็ก ความโปร่งใส และ ความรับผิดชอบ	มีความรับผิดชอบ ต่อเด็ก องค์กร ตนเอง สังคม และ วิชาชีพ
SPLO 3 สามารถการสร้างสัมพันธภาพการมีส่วนร่วมของเด็กและครอบครัว	<ol style="list-style-type: none"> การสร้างสัมพันธภาพของเด็กและครอบครัว (เด็กเปราะบางต้องการพื้นที่ปลอดภัย) การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเด็กและครอบครัว การสื่อสารและการสัมภาษณ์เด็กและครอบครัว ประเด็นเฉพาะในการสร้างสัมพันธภาพและการมีส่วนร่วมกับเด็กและครอบครัว การแก้ไขวิกฤตและผลกระทบจากบาดแผลทางใจในกลุ่มเปราะบาง 	มีแนวทางและสามารถสร้างสัมพันธภาพให้เกิดความไว้วางใจและร่วมมือในกระบวนการช่วยเหลือและคุ้มครองเด็ก	จริยธรรมในการคุ้มครองเด็ก	มีความรับผิดชอบ ต่อเด็ก องค์กร ตนเอง สังคม และ วิชาชีพ
SPLO 4 สามารถประเมินความต้องการและจุดแข็งของเด็กและครอบครัว	<ol style="list-style-type: none"> กรอบการประเมินความต้องการและจุดแข็งของครอบครัวและเด็กแบบองค์รวม (ร่างกาย/สุขภาพ อารมณ์/จิตใจ ครอบครัว เศรษฐกิจ การเรียนรู้ เครือข่ายและชุมชน) เครื่องมือและการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล 	มีแนวทางการประเมินและสามารถดำเนินการสัมภาษณ์ สังเกต ตั้งคำถาม จดบันทึก การเยี่ยมบ้าน การวิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูล	จริยธรรมในการคุ้มครองเด็ก <ul style="list-style-type: none"> เมตตา รักษาความลับ 	มีความรับผิดชอบ ต่อเด็ก องค์กร ตนเอง สังคม และ วิชาชีพ

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	ความรู้ (K: Knowledge)	ทักษะ (S: Skills)	จริยธรรม (E: Ethics)	ลักษณะบุคคล (C: Character)
	4. การใช้ข้อมูลเพื่อการวางแผน			
SPLO 5 สามารถพัฒนาแผนและดำเนินงานตามแผนสนับสนุน	<ol style="list-style-type: none"> 1. แผนสนับสนุนเด็กและครอบครัว 2. ขั้นตอนการพัฒนาแผนสนับสนุนเด็กและครอบครัว(การประเมินสถานการณ์ กำหนดเป้าหมาย ออกแบบกิจกรรม/บริการสนับสนุน ระบุผู้รับผิดชอบ/ทรัพยากร กำหนดระยะเวลาและการติดตาม และการลงนามยินยอมร่วมดำเนินการ) 3. การดำเนินงานตามแผนสนับสนุน 4. การติดตามแผนสนับสนุน 5. การอภิปรายสรุปกรณีศึกษา: การดูแลตนเอง สนับสนุนและหลีกเลี่ยงภาวะหมดไฟ 	มีแนวทางการวางแผนและสามารถดำเนินการวางแผน การประสานงาน การระดมทรัพยากร	จริยธรรมในการคุ้มครองเด็ก เมตตา รักษาความลับ	มีความรับผิดชอบ ต่อเด็ก องค์กร ตนเอง สังคม และวิชาชีพ
SPLO 6 สามารถสนับสนุนเด็กและครอบครัวเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (ความหมาย ขั้นตอน บทบาท การส่งเสริมการเปลี่ยนแปลง 2. องค์ประกอบของความสามารถในการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม 3. ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลง 4. เทคนิคสำคัญที่ใช้ในการเปลี่ยนพฤติกรรม 5. การให้คำปรึกษาเพื่อการเปลี่ยนแปลง 	มีแนวทางสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและครอบครัวได้	จริยธรรมในการคุ้มครองเด็ก เมตตา รักษาความลับ	มีความรับผิดชอบ ต่อเด็ก องค์กร ตนเอง สังคม และวิชาชีพ
SPLO 7 สามารถติดตามประเมินผล การแก้ไขการติตราและเลือกปฏิบัติ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความหมายการติดตามและประเมินผลและการติตราและเลือกปฏิบัติต่อเด็กและครอบครัว 	มีแนวทางการดำเนินการติดตามประเมินผล การดำเนินงานคุ้มครองเด็กได้	จริยธรรมในการคุ้มครองเด็ก เมตตา รักษาความลับ	มีความรับผิดชอบ ต่อเด็ก องค์กร ตนเอง สังคม และวิชาชีพ

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	ความรู้ (K: Knowledge)	ทักษะ (S: Skills)	จริยธรรม (E: Ethics)	ลักษณะบุคคล (C: Character)
	<ol style="list-style-type: none"> 2. สมรรถนะที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติงาน(การรับรู้อคติของตนเอง การสังเกตและการตั้งคำถาม การมีส่วนร่วมและถูกตีตรา การวิเคราะห์ผลอย่างเข้าใจบริบท การออกแบบแผนลกรการตีตรา) 3. แนวทางการติดตามประเมินผล (นิยามสิ่งที่ต้องการประเมิน เลือกเครื่องมือ เก็บข้อมูลอย่างรอบด้าน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ รายงานผลและข้อเสนอแนะ) 4. เครื่องมือการประเมินที่ใช้อยู่ 5. วิธีการแก้ไขการตีตราและเลือกปฏิบัติ 			
SPLO 8 สามารถสนับสนุนให้ครอบครัวเลี้ยงดูบุตร และการกลับเข้าสู่ชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเลี้ยงดูบุตร 2. การสร้างฐานการสนับสนุนสำหรับผู้ดูแลเด็ก 3. ความหมายการสนับสนุนให้ครอบครัวเลี้ยงดูบุตร 4. หลักการสำคัญของการส่งเสริมการเลี้ยงดูบุตรในครอบครัว 5. ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานสนับสนุน(การประเมินความพร้อมของครอบครัว การวางแผนพัฒนาครอบครัว การจัดการเรียนรู้เชิงบวก การประสานทรัพยากร การติดตามหลังเด็กกลับบ้าน) 6. การเตรียมความพร้อมก่อนเด็กกลับเข้าสู่ครอบครัวและชุมชน (ด้านเด็ก ด้านครอบครัว ด้านชุมชน และบริการ) 	มีแนวทางส่งเสริมครอบครัวและชุมชนในการดูแลและคุ้มครองเด็กได้	จริยธรรมในการคุ้มครองเด็ก เมตตา รักษาความลับ	มีความรับผิดชอบ ต่อเด็ก องค์กรตนเอง สังคม และวิชาชีพ

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	ความรู้ (K: Knowledge)	ทักษะ (S: Skills)	จริยธรรม (E: Ethics)	ลักษณะบุคคล (C: Character)
	7. เครื่องมือ/กระบวนการ สนับสนุน(Family Reunification Checklist Individual Family Plan Parenting Skills Workshop Child-friendly Reintegration Toolkit) 8. การนำเด็กกลับเข้าสู่ครอบครัว และชุมชน			
SPLO 9 สามารถประยุกต์ใช้ ความรู้ทักษะและเครื่องมือในการ ปฏิบัติงานเพื่อคุ้มครองเด็ก	ความรู้ที่จำเป็น 1. สิทธิเด็ก 2. พัฒนาการเด็ก 3. การตีตราเลือกปฏิบัติ 4. ทฤษฎีครอบครัว 5. สวัสดิการเด็ก เครื่องมือที่ใช้ในการคุ้มครองเด็ก 1. แบบประเมินความเสี่ยง 2. แผนที่เครือข่ายครอบครัว 3. แบบฟอร์มแผนดูแลรายกรณี 4. แบบประเมินจุดเสี่ยง 5. บันทึกการเยี่ยมบ้าน ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติ 1. วิเคราะห์ปัญหา 2. วางแผนงาน 3. ลงพื้นที่ 4. ทำกิจกรรมเสริมพลัง 5. เขียนรายงาน 6. ประเมินผล	1. ทักษะการสื่อสาร อย่างเห็นคุณค่า 2. การประเมินสถานการณ์ การครอบครัว 3. การวางแผนดูแล รายกรณี 4. การเชื่อมโยง เครือข่าย 5. ทักษะการสร้าง ความไว้วางใจ 6. ทักษะการค้นหา ข้อเท็จจริง 7. ทักษะการ ประเมิน ทักษะการ วางแผน 8. ทักษะการ ดำเนินการ 9. ทักษะการ ติดตาม ประเมินผล 10. ทักษะการยุติและ เผื่อระวังได้ 11. ทักษะการสังเกต 12. ทักษะการ สัมภาษณ์ 13. ทักษะการบันทึก 14. ทักษะการเยี่ยม บ้าน	จริยธรรมในการ คุ้มครองเด็ก จิต อาสา เมตตา รักษาความลับ	ทำศนคติเชิงบวก ต่อเพื่อนมนุษย์ ตระหนักในการ ส่งเสริมความ เป็นอยู่ที่ดีของเด็ก ครอบครัว และ ชุมชน

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	ความรู้ (K: Knowledge)	ทักษะ (S: Skills)	จริยธรรม (E: Ethics)	ลักษณะบุคคล (C: Character)
		15. ทักษะการให้คำปรึกษา 16. ทักษะการทำงานเป็นทีม การประสานงาน 17. ทักษะการมีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ครอบครัวและเด็ก 18. ทักษะการส่งต่อ		

*ตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

4. วิธีการวัดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดในข้อ 3.4

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	Performance Tasks: ผู้เรียนแสดงออกอย่างไรว่าทำอะไรได้	เกณฑ์ในการประเมิน PLO (SPLOs)
PLO1 ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ ทักษะ และการมีคุณลักษณะในการปฏิบัติงานส่งเสริมศักยภาพเด็กเปราะบางและครอบครัวอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ปฏิบัติงานในองค์กรด้านการพัฒนา ศักยภาพเด็กและครอบครัว และที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
SPLO 1 อธิบายแนวคิดและรูปแบบการทำงานกับเด็กและครอบครัว และกระบวนการปฏิบัติงานในการคุ้มครองเด็กเปราะบางและครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> • ระบุสถานการณ์เด็กในสังคมไทยที่จำเป็นต้องได้รับการคุ้มครอง • อธิบายบทบาทและความรับผิดชอบของรัฐในการคุ้มครองเด็ก • อธิบายแนวคิดการพัฒนาศักยภาพ และการสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวเพื่อการคุ้มครองเด็กเปราะบาง • อธิบายรูปแบบการปฏิบัติงานคุ้มครองเสริมสร้างศักยภาพเด็กและครอบครัว • อธิบายแนวคิดกระบวนการปฏิบัติงานคุ้มครองเสริมสร้างศักยภาพเด็กเปราะบางและครอบครัว • อธิบายบทบาทหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเสริมสร้างศักยภาพเด็กเด็กเปราะบางและครอบครัว เพื่อคุ้มครองเด็ก 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การตอบคำถาม และมีส่วนร่วมในการอภิปราย และแสดงความคิดเห็น 2. ข้อเสนอปรนัย

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	Performance Tasks: ผู้เรียนแสดงออกอย่างไรว่าทำอะไรได้	เกณฑ์ในการประเมิน PLO (SPLOs)
SPLO 2 อธิบายพัฒนาการเด็ก ประเด็นทางจริยธรรมและกฎหมาย คும்ครองเด็ก	<ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายพัฒนาการและความผูกพันของมนุษย์ 2. อธิบายลักษณะของพัฒนาการของเด็ก 3. อธิบายประเด็นจริยธรรมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก 4. อธิบายประเด็นจริยธรรมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก 5. อธิบายสิทธิและสวัสดิการเด็กตามกฎหมาย นโยบาย และแผนปฏิบัติการด้านเด็ก (อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พรบ. คும்ครองเด็ก และกฎหมายที่เกี่ยวข้องแผนปฏิบัติการด้านเด็ก) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การตอบคำถาม และมีส่วนร่วมในการอภิปราย และแสดงความคิดเห็น 2. ข้อเสนอปรนัย
SPLO 3 สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพการมีส่วนร่วมของเด็กเปราะบางและครอบครัว	<ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายการสื่อสารและสร้างสัมพันธ์ภาพเพื่อการสร้างความไว้วางใจได้ 2. อธิบายการเสริมพลังและสร้างการมีส่วนร่วมกับเด็กและครอบครัว 3. ระบุแนวทางแก้ไขวิกฤตและผลกระทบจากบาดแผลทางใจในกลุ่มเปราะบาง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การตอบคำถาม และมีส่วนร่วมในการอภิปราย และแสดงความคิดเห็น 2. ข้อเสนอปรนัย
SPLO 4 สามารถประเมินความต้องการและจุดแข็งของเด็กและครอบครัว	<ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายการใช้กระบวนการปฏิบัติงานกับเด็กและครอบครัว 2. อธิบายกรอบการประเมินความต้องการและจุดแข็งของครอบครัวและเด็กแบบองค์รวม (ร่างกาย/สุขภาพ อารมณ์/จิตใจ ครอบครัว เศรษฐกิจ การเรียนรู้ เครือข่ายและชุมชน) 3. ระบุและอธิบายเครื่องมือและการเก็บข้อมูล 4. อธิบายการวิเคราะห์ข้อมูล 5. อธิบายการใช้ข้อมูลเพื่อการวางแผน 6. อธิบายการประเมินข้อมูลสู่การวางแผน 7. อธิบายการทำแผนที่ทรัพยากร 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การตอบคำถาม และมีส่วนร่วมในการอภิปราย และแสดงความคิดเห็น 2. การปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูล 3. ข้อเสนอปรนัย
SPLO 5 สามารถพัฒนาแผนและดำเนินงานตามแผนสนับสนุน	<ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายแผนการสนับสนุนเด็กและครอบครัว 2. อธิบาย ขั้นตอนการพัฒนาแผนสนับสนุนเด็กและครอบครัว(การประเมินสถานการณ์ กำหนดเป้าหมาย ออกแบบกิจกรรม/บริการสนับสนุน ระบุผู้รับผิดชอบ/ทรัพยากร กำหนดระยะเวลาและการติดตาม และการลงนามยินยอมร่วมดำเนินการ 3. อธิบายการดำเนินการงานแผนการสนับสนุนเด็กและครอบครัว 4. อธิบายการติดตามแผนการสนับสนุนเด็กและครอบครัว 	การปฏิบัติการวางแผน

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	Performance Tasks: ผู้เรียนแสดงออกอย่างไรว่าทำอะไรได้	เกณฑ์ในการประเมิน PLO (SPLOs)
	5. อภิปรายสรุปกรณีศึกษา: การดูแลตนเอง สนับสนุนและหลีกเลี่ยงภาวะหมดไฟ	
SPLO 6 สามารถสนับสนุนเด็กและครอบครัวให้เกิดเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบาย การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม(ความหมาย ขั้นตอน บทบาทการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลง) 2. อธิบายองค์ประกอบความสามารถในการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม(ความหมาย ขั้นตอน บทบาทการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลง) 3. อธิบายเทคนิคสำคัญที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม 4. อธิบายขั้นตอนการเปลี่ยนแปลง 5. อธิบายการแก้ไขปัญหาเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและลดความเสี่ยง 6. อธิบายการให้คำปรึกษา/การจัดกิจกรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การตอบคำถาม และมีส่วนร่วมในการอภิปราย และแสดงความคิดเห็น 2. ข้อเสนอปรนัย
SPLO 7 สามารถติดตามประเมินผลการแก้ไขการติตราและเลือกปฏิบัติ	<ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายความหมายการติดตามและประเมินผล และการติตราและเลือกปฏิบัติต่อเด็กและครอบครัว 2. อธิบายความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติงาน (การรับรู้อคติของตนเอง การสังเกตและการตั้งคำถาม การมีส่วนร่วมและถูกติตรา การวิเคราะห์ผลอย่างเข้าใจบริบท การออกแบบแผนลดการติตรา) 3. อธิบายแนวทางการติดตามประเมินผล(นิยามสิ่งที่ต้องการประเมิน เลือกเครื่องมือ เก็บข้อมูลอย่างรอบด้าน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ รายงานผลและข้อเสนอแนะ) 4. ระบุและอธิบายเครื่องมือการประเมินที่ใช้บ่อย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การปฏิบัติงาน มอบหมาย 2. การตอบคำถาม และมีส่วนร่วมในการอภิปราย และแสดงความคิดเห็น 3. ข้อเสนอปรนัย
SPLO 8 สามารถสนับสนุนให้ครอบครัวเลี้ยงดูบุตร และการกลับเข้าสู่ชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. อธิบายความหมายการสนับสนุนให้ครอบครัวเลี้ยงดูบุตร 2. อธิบายหลักการสำคัญของการส่งเสริมการเลี้ยงดูบุตรในครอบครัวการเลี้ยงดูบุตรที่เหมาะสม 3. การสร้างฐานการสนับสนุนสำหรับผู้ดูแลเด็ก 4. กระบวนการการนำเด็กกลับเข้าสู่ครอบครัวและชุมชน 5. อธิบายความสามารถของผู้ปฏิบัติงานสนับสนุน (การประเมินความพร้อมของครอบครัว การวางแผนพัฒนาครอบครัว การจัดการเรียนรู้เชิงบวก การประสานทรัพยากร การติดตามหลังเด็กกลับบ้าน) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การตอบคำถาม และมีส่วนร่วมในการอภิปราย และแสดงความคิดเห็น 2. ข้อเสนอปรนัย

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	Performance Tasks: ผู้เรียนแสดงออกอย่างไรว่าทำอะไรได้	เกณฑ์ในการประเมิน PLO (SPLOs)
	<p>6. อธิบายการเตรียมความพร้อมก่อนเด็กกลับบ้านเข้าสู่ครอบครัวและชุมชน(ด้านเด็ก ด้านครอบครัว ด้านชุมชน และด้านบริการ)</p> <p>7. ระบุและอธิบาย • เครื่องมือ/กระบวนการสนับสนุน (Family Reunification Checklist Individual Family Plan Parenting Skills Workshop Child-friendly Reintegration Toolkit)</p>	
SPLO 9 การประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน	สามารถค้นหาข้อเท็จจริง สามารถวิเคราะห์และประเมินกาย จิต สังคม ความเสี่ยง และทรัพยากรของเด็กและครอบครัว วางแผน ดำเนินการ ติดตาม ประเมินผล ยุติและเฝ้าระวังเด็กและครอบครัวได้ สามารถทำงานเป็นทีม ประสานความร่วมมือ ระดม จัดหาทรัพยากร เครือข่ายเพื่อช่วยเหลือเด็กได้ รวมถึง มีทัศนคติเชิงบวกต่อเพื่อนมนุษย์ ตระหนักในการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก ครอบครัว และชุมชน	<p>ประเมินผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์ การประเมินก่อนและหลังการฝึกปฏิบัติ โดยมีคะแนนการประเมินหลังการฝึกปฏิบัติสูงกว่าก่อนการฝึกปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ประเมินผลความสามารถการสื่อสารกับผู้ให้บริการด้วยการสังเกตและสอบถามผู้ฝึกปฏิบัติให้ประเมินตนเอง 2) ประเมินคุณภาพการสรุปข้อมูลความครบถ้วนของประเด็นและความถูกต้องของเนื้อหาข้อมูลจากการรายงานข้อมูลตามเครื่องมือบันทึกกำหนด 3) สังเกตความสามารถด้านการสื่อสารจากการนำเสนอผลการดำเนินงานในประเด็นความเป็นระบบ เนื้อหาภาพและสื่อต่าง ๆ สอดคล้องกัน 4) สังเกตและประเมินความสามารถในการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาผลิตสื่อนำเสนอ(ตามสภาพของค่าย)

5. แผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาการของ SPLOs และวิธีการวัดผล (Assessment Methods) ที่กำหนดในหัวข้อ 3.3-3.4

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	วิธีการหรือแนวคิดที่ใช้ในการเรียนรู้ (Learning Pedagogy)	กิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities)
------------------------------------	--	--

<p>PLO1 ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ ทักษะ และการมีคุณลักษณะในการปฏิบัติงานส่งเสริมศักยภาพเด็กเปราะบางและครอบครัวอย่างสร้างสรรค์ไปใช้ปฏิบัติงานในองค์กรด้านการพัฒนาศักยภาพเด็กและครอบครัว และที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p>		
<p>SPLO 1 อธิบายแนวคิดและรูปแบบการทำงานกับเด็กและครอบครัว และกระบวนการปฏิบัติงานในการคุ้มครองเด็กเปราะบางและครอบครัว</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL) 2. เรียนรู้ผ่านกิจกรรม (Active Learning) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนแบบบรรยายเริ่มจากประเด็นการตั้งคำถามเพื่อนำเข้าสู่การบรรยาย 2. การแบ่งกลุ่มโดยการให้ใบงานกลุ่มย่อยและนำมานำเสนอในกลุ่มใหญ่ 3. ระดมพลังสมอง ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวและเด็ก 4. การใช้คลิปปวีดีโอเพื่อให้ความรู้เรื่อง การปฏิบัติงาน
<p>SPLO 2 อธิบายพัฒนาการเด็ก ประเด็นทางจริยธรรมและกฎหมายคุ้มครองเด็ก</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL) 2. เรียนรู้ผ่านกิจกรรม (Active Learning) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนแบบบรรยายเริ่มจากประเด็นการตั้งคำถามเพื่อนำเข้าสู่การบรรยาย 2. การสอนแบบการอภิปราย (กรณีศึกษา) โดยการแบ่งกลุ่มย่อยและนำเสนอ 3. การระดมพลังสมองโดยใช้ใบงานประเด็นทางจริยธรรม และกฎหมายในการปฏิบัติงาน 4. การใช้คลิปปวีดีโอ
<p>SPLO 3 สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพการมีส่วนร่วมของเด็กและครอบครัว</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL) 2. เรียนรู้ผ่านกิจกรรม (Active Learning) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนโดยใช้ใบงานและฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์ 2. การสอนแบบการวิเคราะห์กรณีศึกษาด้วยกระบวนการช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กและครอบครัว 3. การถอดบทเรียน
<p>SPLO 4 สามารถประเมินความต้องการและจุดแข็งของเด็กและครอบครัว</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL) 2. เรียนรู้ผ่านกิจกรรม (Active Learning) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนแบบบรรยายโดยใช้ใบงาน 2. การสอนแบบผ่านกิจกรรมการวิเคราะห์ปัญหาการช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กและครอบครัว โดยใช้ต้นไม้ปัญหา 3. การถอดบทเรียน
<p>SPLO 5 การพัฒนาแผนและดำเนินงานตามแผนสนับสนุน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL) 2. เรียนรู้ผ่านกิจกรรม(Active Learning) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนโดยใช้ใบงาน 2. การสอนแบบผ่านกิจกรรมการใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ปัญหาการช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กและครอบครัว มาจัดทำแผน

		3. การถอดบทเรียนจากประสบการณ์
SPLO 6 สามารถสนับสนุนเด็กเปราะบางและครอบครัวเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม	1. การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL) เรียนรู้ผ่านกิจกรรม(Active Learning)	1. การสอนโดยใช้ใบงาน 2. การสอนแบบการวิเคราะห์กรณีศึกษาด้วยกระบวนการช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กและครอบครัว 3. การถอดบทเรียนการปฏิบัติงานจากประสบการณ์จริง
SPLO 7 สามารถติดตามประเมินผล การแก้ไขการติตราและเลือกปฏิบัติ	1. การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL) 2. เรียนรู้ผ่านกิจกรรม (Active Learning)	1. การสอนโดยใช้ใบงาน 2. การสอนแบบการใช้กิจกรรมออกแบบการติดตามประเมินผล 3. การถอดบทเรียนจากประสบการณ์จริง
SPLO 8 สามารถสนับสนุนครอบครัวในการเลี้ยงดูบุตร และการกลับเข้าสู่ชุมชน	1. การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL) 2. เรียนรู้ผ่านกิจกรรม (Active Learning)	1. การสอนโดยใช้ใบงาน 2. การสอนแบบการวิเคราะห์กรณีศึกษาด้วยกระบวนการเลี้ยงดู การพัฒนาครอบครัว และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลเด็ก 3. การถอดบทเรียนการปฏิบัติงานจากประสบการณ์จริง
SPLO 9 การประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน	1. การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL) 2. เรียนรู้ผ่านกิจกรรม (Active Learning)	ฝึกปฏิบัติจริงในหน่วยงานหรือชุมชน

6. แผนการจัดการเรียนการสอน

การกำหนดเนื้อหาสาระและโครงสร้างหลักสูตรที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้

ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการสอน	จำนวน ชม. บรรยาย	จำนวน ชม. ปฏิบัติการ
Module ที่ 1 การคุ้มครองเด็กและบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน					
1	แนวคิดหลัก ประเภท และความรับผิดชอบต่อเด็กเปราะบาง <ul style="list-style-type: none"> เด็กเปราะบาง สถานการณ์เด็กเปราะบางในสังคมไทยที่จำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองเด็ก บทบาทของภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมในความ 	<ul style="list-style-type: none"> แนะนำจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เกณฑ์การประเมิน กิจกรรม:สร้าง ความสัมพันธ์ สำนึกความคาดหวัง และสร้าง ข้อตกลงตลอด กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน 	Power point สื่อและใบงาน ประกอบสร้าง สัมพันธภาพและ ความคาดหวัง สื่อและใบงาน กิจกรรมคุ้มครอง เด็ก	3	

ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการสอน	จำนวน ชม. บรรยาย	จำนวน ชม. ปฏิบัติการ
	<p>รับผิดชอบต่อกลุ่มเด็ก ปรึกษาบาง</p> <ul style="list-style-type: none"> • บริการการคุ้มครองเด็ก ปรึกษาบาง 	<ul style="list-style-type: none"> • บรรยายยกพร้อมยกตัวอย่างประกอบการการใช้ power point และคลิปที่เกี่ยวข้อง • กิจกรรมคุ้มครองเด็กเพื่อใคร? 			
2	<p>แนวคิดการพัฒนาศักยภาพเด็ก และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาศักยภาพเด็กและการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว 2. แนวคิดหลักในการพัฒนาศักยภาพเด็ก <ul style="list-style-type: none"> • ตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาศักยภาพเด็กปรึกษาบาง 3. แนวคิดการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว <ul style="list-style-type: none"> • ปัจจัยที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว <p>ความเชื่อมโยงของการพัฒนาเด็กกับเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว</p>	<ul style="list-style-type: none"> • กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมคุณค่าในตัวฉัน • กิจกรรมที่ 2 การบรรยายและถอดรหัสแนวคิด • กิจกรรมที่ 3 ถอดรหัสครอบครัวจริง(วิเคราะห์กรณีศึกษา: ศักยภาพเด็กครอบครัวเข้มแข็ง ควรเสริมอย่างไรในบริบทจริง) • กิจกรรมที่ 4 ออกแบบกิจกรรมเสริมศักยภาพ • กิจกรรมที่ 5 สะท้อนผลและเชื่อมโยงตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> • power point สรุปแนวคิด DAP, Family Systems, Strengths-based • แบบฝึกหัดวิเคราะห์กรณีศึกษา • เทมเพลตออกแบบกิจกรรมพัฒนาเด็กขครอบครัว ใบงานสะท้อนผล 	3	
3	<p>การปฏิบัติงานเพื่อเพื่อพัฒนาศักยภาพเด็กกลุ่มปรึกษาบางและเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานคุ้มครองเด็ก 2. รูปแบบการปฏิบัติงานคุ้มครองและส่งเสริมศักยภาพ <ul style="list-style-type: none"> • รูปแบบการคุ้มครองเชิงรุก • รูปแบบการพัฒนาและเสริมพลัง • รูปแบบการทำงานร่วมกับชุมชน 3. กระบวนการปฏิบัติงาน <ol style="list-style-type: none"> 1) การแสวงหาข้อเท็จจริง(ปัญหาและความต้องการ) ของเด็กปรึกษาบางและครอบครัว 	<ul style="list-style-type: none"> • การยกตัวอย่างประกอบการใช้ power point และคลิปที่เกี่ยวข้อง • เรียนรู้ผ่านกิจกรรมและถอดบทเรียน 	<p>Power point สื่อและใบงาน ประกอบกิจกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> • การแสวงหาข้อเท็จจริง • การประเมิน • การจัดทำแผน • การดำเนินการส่งต่อ • การติดตามความก้าวหน้า 	3	

ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการสอน	จำนวน ชม. บรรยาย	จำนวน ชม. ปฏิบัติการ
	2) การสร้างการมีส่วนร่วมของเด็ก เปราะบางและครอบครัว 3) การประเมินจุดแข็งและความ ต้องการ 4) การจัดทำแผนบริการสำหรับ เด็กเปราะบางและครอบครัว 5) การดำเนินงานตามแผนบริการ <ul style="list-style-type: none"> ● การส่งต่อไปแหล่งบริการ ต่าง ๆ ● การจัดหาบริการโดยตรง การแก้ปัญหา การสนับสนุน และการประสานงาน ● การเสริมพลังพลังและการ สนับสนุนผู้ดูแล ● การป้องกันปัญหาที่จะเกิด ขึ้น 6) การติดตามความก้าวหน้า การ ทบทวนและปรับปรุงแผน การติดตาม รายกรณี การสนับสนุนครอบครัวและ การคุ้มครอง				
Module ที่ 2 พัฒนาการเด็ก ประเด็นทางจริยธรรมและกฎหมายคุ้มครองเด็ก					
1	พัฒนาการของมนุษย์และความผูกพัน <ul style="list-style-type: none"> ● พัฒนาการของมนุษย์ ● แนวคิดและหลักการความ ผูกพัน ● ความเชื่อมโยงระหว่าง พัฒนาการกับความผูกพัน ● แนวทางส่งเสริมความผูกพันใน ครอบครัว 	<ul style="list-style-type: none"> ● ทบทวนกระบวนการ ปฏิบัติงานจาก ประสบการณ์ ● บรรยาย ประกอบการจัด กิจกรรม เพื่อทำ ความเข้าใจ พัฒนาการของมนุษย์ และความผูกพัน 	Power point สื่อและใบงาน ประกอบกิจกรรม ความผูกพัน วิดีโอคลิปตัวอย่าง ความผูกพัน	3	
2	ลักษณะของพัฒนาการเด็ก <ul style="list-style-type: none"> ● พัฒนาการเด็กแต่ละช่วงวัย ● สถานการณ์ที่ท้าทายต่อ พัฒนาการของเด็ก ● สถานการณ์พัฒนาการในเด็ก กลุ่มเปราะบาง 	<ul style="list-style-type: none"> ● บรรยาย ● กิจกรรม การ เปลี่ยนแปลงทาง ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ของเด็ก 	Power point สื่อและใบงาน ประกอบกิจกรรม พัฒนาการของเด็ก	2	

ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการสอน	จำนวน ชม. บรรยาย	จำนวน ชม. ปฏิบัติการ
3	<p>จริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็ก</p> <p>1. หลักจริยธรรมเพื่อการปฏิบัติงานกับเด็กและครอบครัว</p> <ul style="list-style-type: none"> • การนำหลักจริยธรรมและการปกป้องคุ้มครองมาใช้ในการปฏิบัติงานกับเด็กและครอบครัว • สิ่งที่พึงปฏิบัติและไม่พึงปฏิบัติกับเด็กและครอบครัว • ค่านิยมและหลักการสำหรับผู้ปฏิบัติงาน <p>2. สิทธิ และสิทธิสวัสดิการของเด็ก</p> <ul style="list-style-type: none"> • อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง • การใช้หลักคุ้มครองสิทธิเด็กและครอบครัว • การสนับสนุนให้เด็กและครอบครัวบรรลุความต้องการพื้นฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> • การสอนแบบบรรยาย เริ่มจากประเด็นการตั้งคำถามเพื่อนำเข้าสู่การบรรยาย • กิจกรรมเรียนรู้หลักจริยธรรมในการทำงานกับเด็กและครอบครัว • การระดมพลังสมองโดยใช้ใบงานประเด็นทางจริยธรรม และกฎหมายในการปฏิบัติงาน • การใช้คลิปปวีดีโอ • กิจกรรมเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็ก • กิจกรรมสิทธิและสิทธิสวัสดิการของเด็กในชุมชนของเรา 	<p>Power point</p> <p>สื่อและใบงาน</p> <p>ประกอบกิจกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> • หลักจริยธรรม • ประเด็นจริยธรรม • หลักกฎหมายที่สำคัญ • สิทธิสวัสดิการของเด็ก 	2	
Module ที่ 3 การสร้างสัมพันธภาพการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมายของเด็กเปราะบางและครอบครัว					
1	<p>เทคนิคการสื่อสารเชิงบวกเพื่อเสริมพลังเด็กและครอบครัว</p> <ul style="list-style-type: none"> • ความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพของเด็กและครอบครัว(เด็กเปราะบางต้องการพื้นที่ปลอดภัย) • การใช้เทคนิคสื่อสารเชิงบวกเพื่อเสริมพลังเด็กและครอบครัว • การตั้งคำถาม การฟัง การสังเกต และการสะท้อนกลับที่เหมาะสมในการสื่อสารกับเด็กและครอบครัว • การสื่อสารอย่างมีประสิทธิผลกับผู้ที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> • บรรยาย • กิจกรรมรู้จักเขา รู้จักเรา เพื่อรู้จักและเข้าใจการสื่อสารเชิงบวก • กิจกรรมสื่อสารเชิงบวกตามหลัก I-Message • การฝึกการฟังอย่างลึกซึ้งใส่ใจ 	<p>Power point</p> <p>สื่อและใบงาน</p> <p>ประกอบกิจกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> • กิจกรรมรู้จักเขา รู้จักเรา เพื่อรู้จักและเข้าใจการสื่อสารเชิงบวก • กิจกรรมสื่อสารเชิงบวก ตามหลัก I-Message 	3	

ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการสอน	จำนวน ชม. บรรยาย	จำนวน ชม. ปฏิบัติการ
	<p>เพื่อให้เข้าใจความต้องการของเด็กและครอบครัว</p> <ul style="list-style-type: none"> • การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกและความไว้วางใจจากเด็กและครอบครัว (หลักการยอมรับ ไม่ตัดสิน การรักษาความลับ และซื่อสัตย์) 				
3	<p>การมีส่วนร่วมอย่างมีความหมายของเด็กและครอบครัว</p> <ul style="list-style-type: none"> • หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมของเด็กเปราะบางและครอบครัวอย่างมีความหมาย • ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้เด็กเปราะบางและครอบครัวมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย • ประเด็นพิเศษในการมีส่วนร่วมร่วมกับเด็ก (การสื่อสารกับเด็กในบริบททางวัฒนธรรม คำแนะนำสำหรับการสื่อสารกับเด็กเล็ก การใช้เทคนิคการสื่อสารเฉพาะเด็ก วิธีอื่นๆ ในการช่วยให้เด็กแสดงออกถึงความเจ็บปวดทางจิตใจ เป็นต้น) 	<ul style="list-style-type: none"> • บรรยาย • กิจกรรมการสร้างหอคอยมาร์ชเมลโลว์ เพื่อให้เข้าใจหลักการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย 	Power point สื่อและใบงาน ประกอบกิจกรรมสร้างหอคอยมาร์ชเมลโลว์	3	
Module 4 การประเมินความต้องการและจุดแข็งของเด็กและครอบครัว					
1	<p>การประเมิน แนวคิดการประเมินองค์รวม ความต้องการ และจุดแข็ง</p> <ul style="list-style-type: none"> • แนวคิดการประเมิน • เครื่องมือในการประเมิน • ขั้นตอนการประเมิน(การวางแผน การเก็บข้อมูล ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเด็ก การวิเคราะห์ข้อมูล) • ขอบเขตการประเมิน(ที่อยู่อาศัย จิตวิทยาสังคม การศึกษาและการพัฒนา) 	<ul style="list-style-type: none"> • บรรยายและกรณีศึกษา • กิจกรรมฝึกการประเมิน 	Power point สื่อและใบงาน ประกอบกิจกรรมการออกแบบการประเมิน	3	

ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการสอน	จำนวน ชม. บรรยาย	จำนวน ชม. ปฏิบัติการ
	<p>สุขภาพ อาหารและโภชนาการ ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ การคุ้มครอง)</p> <ul style="list-style-type: none"> • สมมติฐานพื้นฐานของ กระบวนการประเมินจุดแข็ง 				
Module 5 การพัฒนาแผนและดำเนินงานตามแผนสนับสนุน					
1	<p>แนวทางการจัดการกรณีสำหรับเด็ก เปรียบและครอบครัว</p> <ul style="list-style-type: none"> • การจัดการรายกรณี • แนวทางการบริหารจัดการรายกรณีอย่างมีประสิทธิภาพ • แนวทางการวางแผน • การประชุมรายกรณี (case conference) • แนวทางการดำเนินงานตามแผน 	<ul style="list-style-type: none"> • บรรยาย • กิจกรรมเข้าใจและเรียนรู้ การจัดการรายกรณี 	Power point สื่อและใบงาน ประกอบกิจกรรม เข้าใจและเรียนรู้ การจัดการราย กรณี	3	
2	<p>การเลือกแหล่งทรัพยากรและการส่งต่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ระบุทรัพยากร • วิเคราะห์แหล่งทรัพยากร • บทบาทและการทำงานของ ผู้ปฏิบัติงาน • การส่งต่อ • การประเมินการส่งต่อ • แนวทางการส่งต่อ ครอบครัว ชุมชน องค์กร • แผนที่แหล่งทรัพยากร 	<ul style="list-style-type: none"> • บรรยายและกรณีศึกษา • กิจกรรมเลือกและ วิเคราะห์แหล่งทรัพยากร เพื่อการส่งต่อ 	Power point สื่อและใบงาน ประกอบกิจกรรม วิเคราะห์แหล่ง ทรัพยากรเพื่อการ ส่งต่อ	3	
3	<p>การดูแลตนเอง การสนับสนุน และการ หลีกเลี่ยงภาวะหมดไฟ</p> <ul style="list-style-type: none"> • จัดทำแผนการสนับสนุนตนเอง • เข้าใจปัญหาและสาเหตุของ การหมดไฟของตนเอง • การป้องกันการหมดไฟ <p>ฉลองความสำเร็จ</p>	<p>บรรยายและเรียนรู้ผ่าน กิจกรรมวิเคราะห์และ การวางแผนแก้ไขและ ป้องกันการหมดไฟ</p>	Power point สื่อและใบงาน ประกอบกิจกรรม วิเคราะห์และ วางแผนแก้ไขและ ป้องกันการหมดไฟ	3	
Module ที่ 6 การสนับสนุนเด็กเปราะบางและครอบครัวเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม					

ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการสอน	จำนวน ชม. บรรยาย	จำนวน ชม. ปฏิบัติการ
1	การวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม <ul style="list-style-type: none"> • มิติของการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม • แผนการเปลี่ยนแปลง • ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง • การลดความเสี่ยง บทบาทของผู้ปฏิบัติงานในแผนการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม	การเรียนรู้ผ่านการวิเคราะห์ กรณีศึกษา การอภิปรายและ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	Power point สื่อและใบงาน ประกอบกิจกรรม เพื่อเข้าใจการ เปลี่ยนแปลง พฤติกรรม คลิปสั้น	3	
2	ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลง <ul style="list-style-type: none"> • วงจรการเปลี่ยนแปลง ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลง	การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ และกิจกรรมเพื่อเข้าใจวงจร และขั้นตอนการเปลี่ยนแปลง	Power point คลิป สั้น และใบงาน	2	
3	บทบาทในการแก้ปัญหาเพื่ อการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการลดความ เสี่ยง <ul style="list-style-type: none"> • การช่วยเหลือครอบครัวในการ แก้ปัญหา • แสวงหาทรัพยากรในชุมชนมา ช่วยแก้ปัญหา • รูปแบบการแก้ปัญหา • บทบาทของผู้ปฏิบัติงานในการ ติดตามแผน • การโคศเร้าและสูญเสียของ เด็ก 	การเรียนรู้จากประสบการณ์ และกิจกรรมเพื่อเข้าใจบทบาท ของผู้ปฏิบัติงานในการแก้ไข ปัญหาเพื่อการเปลี่ยนแปลง และลดความเสี่ยง	Power point สื่อ และใบงาน ประกอบกิจกรรม ให้เข้าใจบทบาท ของผู้ส่งเสริมการ เปลี่ยนแปลง	3	
Module ที่ 7 การติดตามประเมินผล การแก้ไขการติตราบและเลือกปฏิบัติ					
1	การติดตามประเมินผล <ul style="list-style-type: none"> • ความหมาย และตัวอย่างการ ติดตามประเมินผล • เป้าหมายและการกำหนด เป้าหมายการติดตาม ประเมินผล • การตั้งเป้าหมายสำหรับ โครงการของผู้ทำงานกับเด็ก และครอบครัว 	<ul style="list-style-type: none"> • บรรยายและกิจกรรมเพื่อ เข้าใจการออกแบบการ ติดตามและประเมินผล 	Power point สื่อ และใบงาน ประกอบกิจกรรม ออกแบบการ ประเมินผล	3	

ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการสอน	จำนวน ชม. บรรยาย	จำนวน ชม. ปฏิบัติการ
	<ul style="list-style-type: none"> ● การประเมินบริการสำหรับเด็กและครอบครัว ● ขอบเขตการประเมินบริการสำหรับเด็กและครอบครัว ● แบบฟอร์มการติดตามประเมินผล 				
2	<p>การติดตามประเมินผลการติดตามและการเลือกปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ประสบการณ์การถูกตีตราและเลือกปฏิบัติของเด็กและครอบครัว ● การตีตรา การเลือกปฏิบัติ ● ผลกระทบของเด็กและครอบครัว จากการถูกตีตราและเลือกปฏิบัติ ● การช่วยเหลือเพื่อลดจากการถูกตีตราและเลือกปฏิบัติ ● ความสามารถที่จำเป็นของผู้ปฏิบัติงาน(การรับรู้อคติของตนเอง การสังเกตและการตั้งคำถาม การมีส่วนร่วมและถูกตีตรา การวิเคราะห์ผลอย่างเข้าใจบริบท การออกแบบแผนลกการตีตรา) ● เครื่องมือการประเมินที่ใช้บ่อย ● วิธีการแก้ไขการตีตราและเลือกปฏิบัติ 	บรรยาย ดุคลิป และอภิปราย เรื่องการตีตราและเลือกปฏิบัติ	Power point สื่อและใบงาน ประกอบกิจกรรมวิเคราะห์บทเรียนจากคลิปและจากประสบการณ์การทำงาน	3	
Module ที่ 8 การเลี้ยงดูบุตร การสนับสนุนครอบครัว และการกลับเข้าสู่ชุมชน					
1	<p>การเลี้ยงดู</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ความหมาย รูปแบบ และวิธีการเลี้ยงดูบุตรที่เหมาะสม ● การทำงานกับครอบครัวเรื่อง การเลี้ยงดูบุตร 	<ul style="list-style-type: none"> ● การเรียนรู้จากประสบการณ์/ ยกตัวอย่างประกอบโดยใช้ power point และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ 	Power point สื่อและใบงาน ประกอบกิจกรรมวิเคราะห์กรณีศึกษา รูปแบบการเลี้ยงดูบุตรที่เหมาะสม	3	

ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการสอน	จำนวน ชม. บรรยาย	จำนวน ชม. ปฏิบัติการ
		<ul style="list-style-type: none"> การวิเคราะห์กรณีศึกษาจากคลิปสั้น หรือบทความวิจัย 			
2	<p>การสร้างพื้นฐานการสนับสนุนผู้ดูแลเด็ก</p> <ul style="list-style-type: none"> ความหมายการสนับสนุนให้ครอบครัวเลี้ยงดูบุตร หลักการสำคัญของการส่งเสริมการเลี้ยงดูบุตรในครอบครัว ผู้ดูแลเด็ก ความท้าทายของผู้ดูแลเด็ก ความรับผิดชอบของผู้ดูแลเด็ก การรับมือกับปัญหาของผู้ดูแลเด็ก แนวทางการสนับสนุนผู้ดูแลเด็ก การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อทำกลุ่มสนับสนุนชุมชนผู้ดูแลเด็กเปราะบางและครอบครัว 	<p>บรรยาย/ยกตัวอย่างประกอบ โดยใช้ power point และ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ การวิเคราะห์กรณีศึกษาจากคลิปสั้น หรือบทความวิจัย การฝึกการประชุมกลุ่ม สนับสนุนผู้ดูแลเด็กในระดับครอบครัว</p>	<p>Power point สื่อและใบงาน ประกอบกิจกรรมประชุมกลุ่ม สนับสนุนผู้ดูแลเด็กในครอบครัว คลิปสั้นเกี่ยวกับการสนับสนุนผู้ดูแลเด็ก</p>	3	
3	<p>การสนับสนุนชุมชนในการดูแลเด็ก</p> <ul style="list-style-type: none"> ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานสนับสนุน(การประเมินความพร้อมของครอบครัว การวางแผนพัฒนาครอบครัว การจัดการเรียนรู้เชิงบวก การประสานทรัพยากร การติดตามหลังเด็กกลับบ้าน) การเตรียมความพร้อมก่อนเด็กกลับเข้าสู่ครอบครัวและชุมชน (ด้านเด็ก ด้านครอบครัว ด้านชุมชน และด้านบริการ) การเข้าสู่ชุมชน การสร้างแรงจูงใจ การนิเทศ การสนับสนุนเครื่องมือ 	<p>บรรยาย/ยกตัวอย่างประกอบ โดยใช้ power point และ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ การวิเคราะห์กรณีศึกษาจากคลิปสั้น หรือบทความวิจัย การฝึกการประชุมกลุ่ม สนับสนุนผู้ดูแลเด็กในระดับชุมชน</p>	<p>Power point สื่อและใบงาน ประกอบกิจกรรมประชุมกลุ่ม สนับสนุน คลิปสั้นเกี่ยวกับการสนับสนุนผู้ดูแลเด็ก และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลเด็ก</p>	3	

ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการสอน	จำนวน ชม. บรรยาย	จำนวน ชม. ปฏิบัติการ
	<p>เครื่องมือ/กระบวนการ สนับสนุน (Family Reunification Checklist Individual Family Plan Parenting Skills Workshop Child-friendly Reintegration Toolkit)</p> <ul style="list-style-type: none"> • การสร้างเครือข่ายและการคุ้มครอง • แนวทางการทำงานร่วมกับชุมชน 				
Module ที่ 9 การฝึกปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองเด็ก					
1	<p>เตรียมความพร้อมการฝึกปฏิบัติ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทบทวนประมวลความรู้ภาคทฤษฎี • ทบทวนเครื่องมือการปฏิบัติงานเพื่อการคุ้มครองเด็ก • แผน ระเบียบและกติกาที่ต้องปฏิบัติระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติ • ศึกษานโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงาน 	การเรียนรู้จากประสบการณ์/ยกตัวอย่างประกอบ โดยใช้ power point และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง	Power point สื่อ และใบงาน คู่มือฝึกภาคปฏิบัติ	3	
3	ฝึกปฏิบัติงานด้านคุ้มครองเด็กและถอดบทเรียน	ร่วมฝึกปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการคุ้มครองเด็กต่อเนื่อง การสัมมนาเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้ในช่วงกลางและสิ้นสุดการฝึกภาคปฏิบัติ	Power point สื่อ และใบงาน คู่มือฝึกภาคปฏิบัติ		30
รวม				60	30

7. แผนการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพหลักสูตร

7.1 ถ้าผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาความสามารถในแต่ละชั้น (SPLOs) หลักสูตรจะมีวิธีการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นถัดไปได้ได้อย่างไร และการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการที่ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามที่ระบุ สำหรับรุ่นถัดไปได้อย่างไร

นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เรียนทั้งที่สามารถผ่าน SPLOs และไม่ผ่าน SPLOs มาเพื่อวิเคราะห์ทั้งคุณลักษณะส่วนบุคคล และวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน

7.2 ถ้าผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาความสามารถตาม PLOs ที่กำหนด หลักสูตรจะมีการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับรุ่นถัดไปได้อย่างไร

ปรับปรุงวิธีการสร้างการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ.2566. รายงานสถิติการให้บริการ ปี 2567.เอกสารเผยแพร่

จงจิตต์ ฤทธิรงค์.2568. จำนวนเด็กไทยเกิดต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ สวนทางนโยบายมีลูกเพื่อชาติ. [ออนไลน์]

<https://www.theprachakorn.com/newsDetail.php?id=1002>

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI).2567. คนจนรุ่นใหม่ ความเหลื่อมล้ำที่ถูกส่งต่อ

[ออนไลน์].<https://tdri.or.th/2024/07/population-crisis/> 11 กรกฎาคม 2567

Focus.2024.ปัญหาสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นพุ่ง. [ออนไลน์]. <https://www.hfocus.org/content/2024/03/29956>

10 มีนาคม 2567